BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO	CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Số: 429 /QĐ-BGDĐT	Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 07 tháng 02 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
Phê duyệt tài liệu giáo dục địa phương lớp 3 sử dụng trong cơ sở giáo dục phổ thông của tỉnh Tây Ninh

BỘ TRƯỞNG BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Căn cứ Luật Giáo dục ngày 14 tháng 6 năm 2019;

Căn cứ Nghị định số 86/2022/NĐ-CP ngày 24 tháng 10 năm 2022 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Giáo dục và Đào tạo;

Căn cứ Thông tư số 33/2020/TT-BGDĐT ngày 15 tháng 9 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định việc thẩm định tài liệu giáo dục địa phương;

Căn cứ Công văn số 115/UBND-KGVX ngày 14 tháng 01 năm 2023 của Ủy ban nhân dân tỉnh Tây Ninh về việc đề nghị phê duyệt Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Tây Ninh - Lớp 3;

Căn cứ Biên bản kiểm tra ngày 31 tháng 01 năm 2023 của Hội đồng tư vấn phê duyệt tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Tây Ninh - Lớp 3;

Theo đề nghị của Vụ trưởng Vụ Giáo dục Tiểu học.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt kèm theo Quyết định này Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Tây Ninh - Lớp 3 sử dụng trong cơ sở giáo dục phổ thông.

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký.

Ủy ban nhân dân tỉnh Tây Ninh chịu trách nhiệm về chất lượng và hiệu quả sử dụng tài liệu được phê duyệt tại Điều 1 trong quá trình triển khai thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Điều 3. Chánh Văn phòng, Vụ trưởng Vụ Giáo dục Tiểu học, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Tây Ninh, Thủ trưởng các đơn vị có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:
- Như Điều 3;
- Ban Tuyên giáo Trung ương;
- Văn phòng Quốc hội;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Thủ tướng Chính phủ;
- Phó Thủ tướng Trần Hồng Hà;
- Văn phòng Chính phủ;
- Ủy ban VHGD của Quốc hội;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Các Thứ trưởng (để p/h chỉ đạo);
- Sở GDĐT tỉnh Tây Ninh (để t/h);
- Lưu: VT, Vụ GDTH.

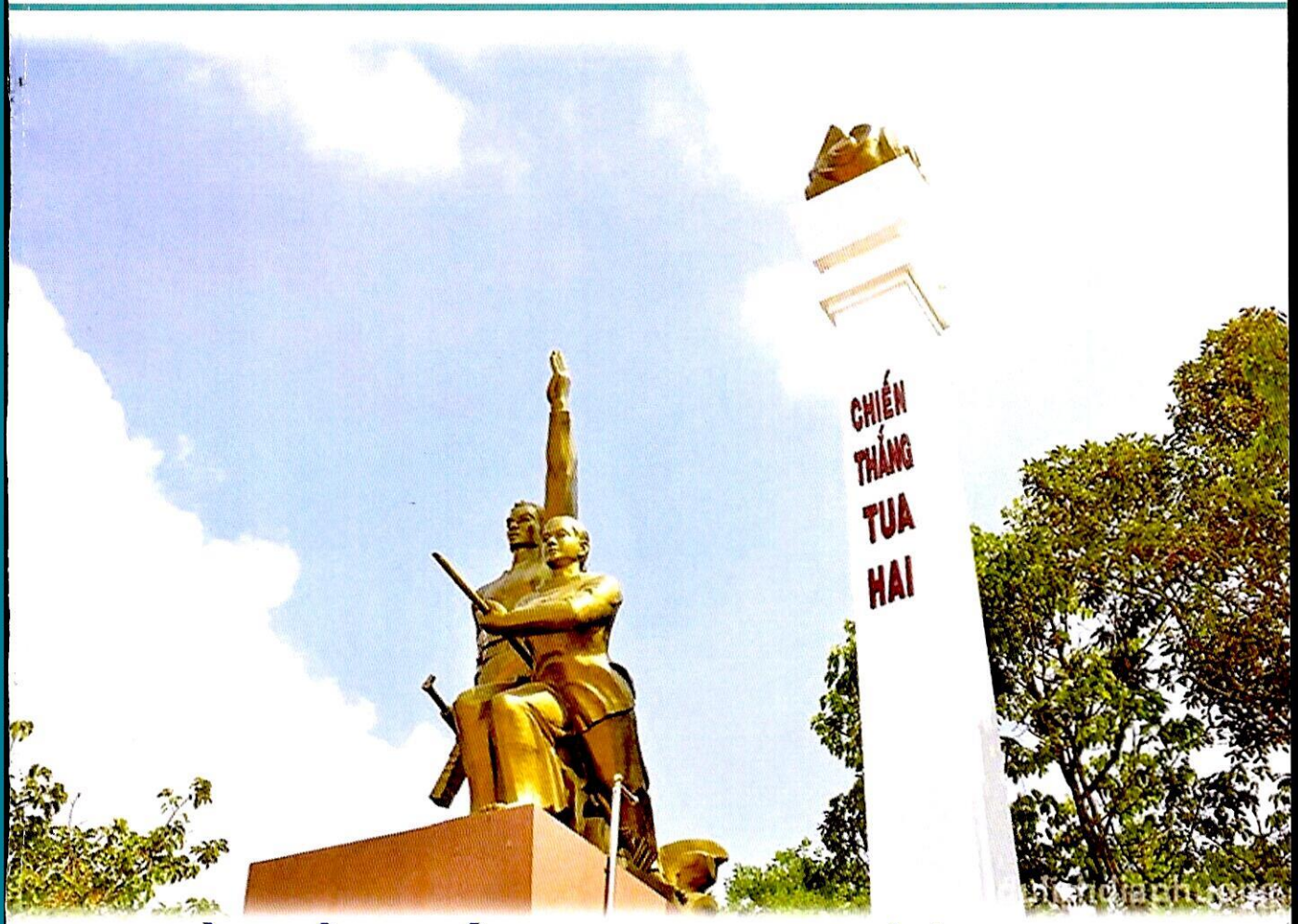
KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Nguyễn Hữu Độ

BẢN TRÌNH KÍ

UỶ BAN NHÂN DÂN TỈNH TÂY NINH
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

TÀI LIỆU GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG

TỈNH TÂY NINH

LỚP
3

BẢN MẪU
Tháng 12 – 2022

Chủ tịch HĐTĐ

Phó Giám đốc Sở GDĐT
Phạm Ngọc Hải

Nguyễn Văn Phước

Lê Hồng Cường

Nguyễn Thị Quý Sửu

Nguyễn Hoàng Chương

Đặng Đăng Xuân

Trần Thị Kim Nhung

Nguyễn Thị Huế

UỶ BAN NHÂN DÂN TỈNH TÂY NINH
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

NGUYỄN VĂN PHƯỚC – TRẦN THỊ KIM NHUNG (đồng Tổng Chủ biên)
LÊ HOÀNG CƯƠNG – NGUYỄN THỊ HIỂN (đồng Chủ biên)
NGUYỄN HOÀNG CHƯƠNG – ĐẶNG CÔNG XUÂN
NGUYỄN THANH TUYỀN – HÀ THỊ NGA

TÀI LIỆU GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG
TỈNH TÂY NINH

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh thân mến!

Tiếp tục những điều đã tìm hiểu về quê hương Tây Ninh mà các em đã được học trong chương trình lớp 1, lớp 2; ***Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Tây Ninh lớp 3*** sẽ cùng các em khám phá thêm những điều mới mẻ, đặc sắc khác của tỉnh Tây Ninh qua các chủ đề:

Chủ đề 1. Tây Ninh – Vùng đất và con người

Chủ đề 2. Anh hùng Hoàng Lê Kha

Chủ đề 3. Đờn ca tài tử Nam Bộ ở Tây Ninh

Chủ đề 4. Mãng cầu Bà Đen và muối ớt Tây Ninh

Chủ đề 5. Di tích Chiến thắng Tua Hai

Mỗi chủ đề được thiết kế thành bốn hoạt động học tập gồm: Khởi động, Khám phá, Luyện tập và Vận dụng.

Nội dung mỗi chủ đề giúp các em có thêm những kiến thức về cảnh quan, môi trường; các giá trị về văn hoá, lịch sử, truyền thống và hiện đại của quê hương Tây Ninh; từ đó thêm tin yêu và gắn bó với vùng đất này.

Chúc các em có những trải nghiệm thú vị và bổ ích cùng ***Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Tây Ninh lớp 3.***

NHÓM TÁC GIẢ

Hướng dẫn sử dụng tài liệu

Khởi động

Học sinh sử dụng kiến thức, kinh nghiệm cá nhân để tham gia hoạt động tạo hứng thú, tò mò vào chủ đề mới.

Khám phá

Học sinh thực hiện các hoạt động quan sát, thảo luận, tìm tòi, tìm kiếm thông tin nhằm phát hiện và chiếm lĩnh những điều mới, chưa biết của chủ đề.

Luyện tập

Học sinh sử dụng kiến thức, kĩ năng được trang bị để giải quyết các vấn đề, tình huống, chủ đề luyện tập tương tự hay biến đổi,... nhằm khắc sâu kiến thức, hình thành kĩ năng, kĩ xảo một cách chắc chắn.

Vận dụng

Học sinh giải quyết các vấn đề của thực tế hoặc vấn đề có liên quan đến tri thức của chủ đề, từ đó phát huy tính mềm dẻo của tư duy, khả năng sáng tạo.

MỤC LỤC

Lời nói đầu 2

Hướng dẫn sử dụng tài liệu 3

Mục lục 4

Chủ đề 1. Tây Ninh – Vùng đất và con người 5

Chủ đề 2. Anh hùng Hoàng Lê Kha 11

Chủ đề 3. Đờn ca tài tử Nam Bộ ở tỉnh Tây Ninh 17

Chủ đề 4. Mãng cầu Bà Đen và muối ớt Tây Ninh 24

Chủ đề 5. Di tích Chiến thắng Tua Hai 31

Giải thích thuật ngữ.....37

CHỦ ĐỀ 1

TÂY NINH – VÙNG ĐẤT VÀ CON NGƯỜI

1

Hồ đá Ma Thiên Lãnh, thành phố Tây Ninh

2

Toà thánh Tây Ninh, thị xã Hoà Thành

Khởi động

Cùng hát/ nghe bài hát *Về thăm Tây Ninh quê em* của nhạc sĩ Xuân Hồng. Kể tên các địa danh của tỉnh Tây Ninh được nhắc đến trong bài hát.

Khám phá

Hoạt động 1

Tìm hiểu năm thành lập, đơn vị hành chính tỉnh Tây Ninh

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi.

Năm Minh Mạng thứ 17 (năm 1836), phủ Tây Ninh được thành lập, gồm 2 huyện Tân Ninh và Quang Hoá trực thuộc tỉnh Gia Định. Địa danh Tây Ninh là đơn vị hành chính cấp phủ lần đầu tiên có tên trên bản đồ hành chính Việt Nam.

Hiện nay, tỉnh Tây Ninh có 9 đơn vị hành chính cấp huyện và tương đương, gồm 1 thành phố (Tây Ninh), 2 thị xã (Trảng Bàng và Hoà Thành), 6 huyện (Tân Biên, Tân Châu, Gò Dầu, Dương Minh Châu, Châu Thành, Bến Cầu).

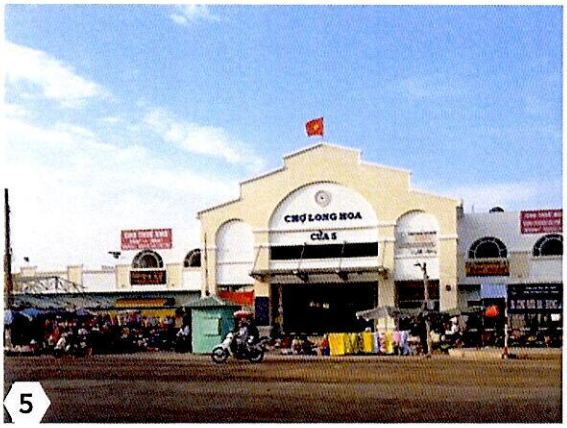
3

Di tích đình Hiệp Ninh, thành phố Tây Ninh

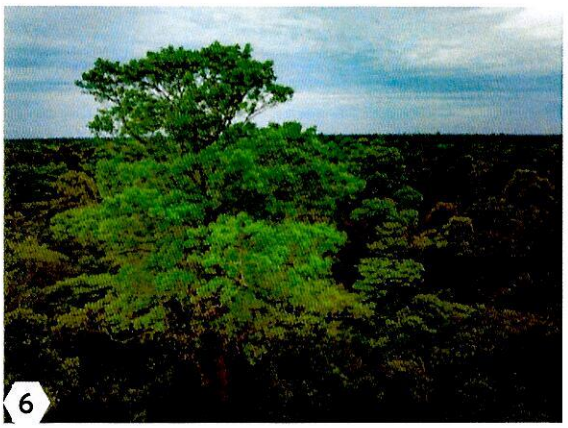

4

Di tích địa đạo An Thới, thị xã Trảng Bàng

5 Chợ Long Hoa, thị xã Hoà Thành

6 Một góc Vườn quốc gia Lò Gò – Xa Mát, huyện Tân Biên

7 Di tích Chiến thắng Gian-xơn Xi-ti (Junction City), huyện Tân Châu

8 Khu công nghiệp đô thị Phước Đông, huyện Gò Dầu

9 Hồ Dầu Tiếng, huyện Dương Minh Châu

10 Di tích Địa điểm thành lập cơ sở Đảng đầu tiên tại Giồng Nần, huyện Châu Thành

Di tích đình Long Chữ, huyện Bến Cầu

– Tây Ninh được thành lập vào năm nào?

– Hiện nay, tỉnh Tây Ninh gồm các thành phố, thị xã và huyện nào?

– Em đang sống ở địa phương nào của tỉnh Tây Ninh? Nơi đó có gì thú vị?

Hoạt động 2

Khám phá một số đặc trưng về con người tỉnh Tây Ninh

Đọc thông tin và thực hiện yêu cầu.

Tính đến năm 2020, tỉnh Tây Ninh có số dân khoảng 1 178 nghìn người, đứng thứ 4/6 tỉnh, thành vùng Đông Nam Bộ về quy mô dân số. Người dân Tây Ninh có nhiều kinh nghiệm trong việc phát triển nông nghiệp.

Người dân Tây Ninh có đức tính cần cù, chịu khó, giản dị, bộc trực, chân thành trong lối sống, sản xuất và xây dựng quê hương; tình nghĩa, khoan dung, hiếu khách, lạc quan trong đời sống cá nhân, gia đình và xã hội; yêu nước, kiên trung trong nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc.

Nêu những đức tính nổi bật của người dân Tây Ninh.

Hoạt động 3

Tìm hiểu các dân tộc đang sinh sống ở tỉnh Tây Ninh

Đọc thông tin và thực hiện yêu cầu.

Tỉnh Tây Ninh có nhiều dân tộc cùng sinh sống, đông nhất là người Kinh, người Khmer, người Chăm,...

12

Nhà văn hoá ấp Tầm Phô, điểm sinh hoạt cộng đồng của đồng bào Khmer ở xã Tân Đông, huyện Tân Châu

13

Thánh đường Đa-ru Na-im (Darul Naim) của người Chăm ở thành phố Tây Ninh

Mỗi dân tộc tuy có những phong tục, tập quán sinh hoạt khác nhau nhưng đều có truyền thống chung là sống đoàn kết với cộng đồng, lao động cần cù, cùng tham gia xây dựng quê hương,... tạo cho Tây Ninh một nền văn hoá đa dạng và phong phú.

– Hãy kể tên các dân tộc sinh sống ở tỉnh Tây Ninh mà em biết.

– Kể tên một số địa điểm sinh hoạt dành cho các dân tộc thiểu số ở tỉnh Tây Ninh.

Luyện tập

Hoạt động 1

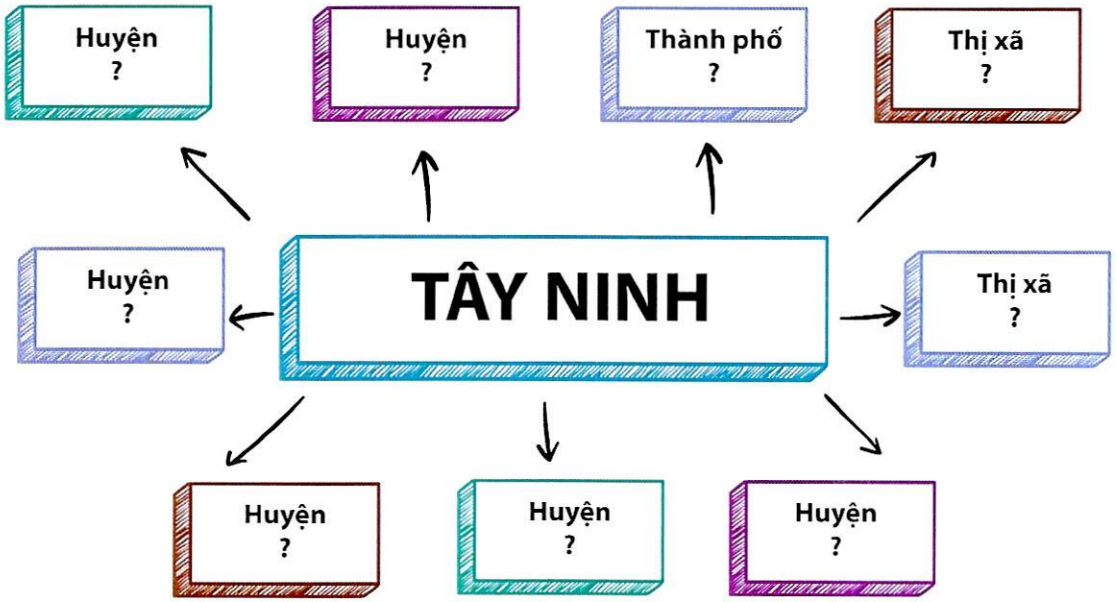
Giới thiệu về tỉnh Tây Ninh theo các gợi ý sau:

– Năm thành lập.

– Các địa danh nổi tiếng ở tỉnh Tây Ninh.

Hoạt động 2

Hoàn thành sơ đồ các đơn vị hành chính của tỉnh Tây Ninh theo gợi ý sau:

Vận dụng

Hoạt động 1

Sưu tầm hình ảnh và thông tin về một địa danh mà em yêu thích nhất ở huyện, thị xã hoặc thành phố nơi em sinh sống và chia sẻ với các bạn cùng lớp.

Hoạt động 2

Ở địa phương em có những dân tộc nào đang sinh sống? Giới thiệu với các bạn về đặc điểm nổi bật của các dân tộc đó.

CHỦ ĐỀ 2

ANH HÙNG HOÀNG LÊ KHA

Anh hùng Hoàng Lê Kha (1917 – 1960)

Khởi động

Hãy kể tên một số nhân vật lịch sử ở tỉnh Tây Ninh mà em biết.

Khám phá

Hoạt động 1

Tìm hiểu câu chuyện về Anh hùng Hoàng Lê Kha

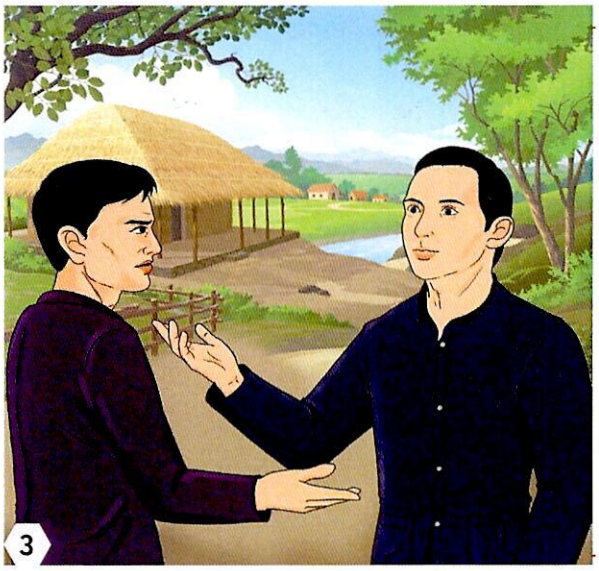
Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và thực hiện yêu cầu.

2

Hoàng Lê Kha tên thật là Hoàng Lê Cẩn, sinh ngày 17 tháng 2 năm 1917, tại làng Trang Các, tổng Ngọ Xá (nay thuộc xã Hà Phong, huyện Hà Trung, tỉnh Thanh Hoá).

Năm 1931, ông ra Hà Nội học và bắt đầu tham gia cách mạng. Đến năm 1936, ông được kết nạp vào Đảng Cộng sản Đông Dương. Năm 1940, ông được điều vào hoạt động ở Nam Kỳ.

3

Trong những năm 1951 – 1959, Hoàng Lê Kha được phân công về Tây Ninh hoạt động. Ông từng phụ trách các huyện Dương Minh Châu, Châu Thành, thị xã Tây Ninh (nay là thành phố Tây Ninh) và đã góp phần gây dựng phong trào, phát triển lực lượng cách mạng ở Tây Ninh.

Tháng 8 năm 1959, ông bị địch bắt. Rạng sáng ngày 12 tháng 3 năm 1960 (tức ngày 15 tháng 2 năm Canh Tý), ông bị địch bí mật hành hình bằng máy chém theo Luật 10/59 tại Bàu Heo (xã Thái Bình, huyện Châu Thành).

4

Sau năm 1975, để vinh danh ông, Nhà nước đã truy tặng ông bằng Tổ quốc ghi công, Huân chương Kháng chiến hạng Nhất, Danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân, Huân chương Độc lập hạng Nhất.

5

Trường THPT chuyên Hoàng Lê Kha, thành phố Tây Ninh

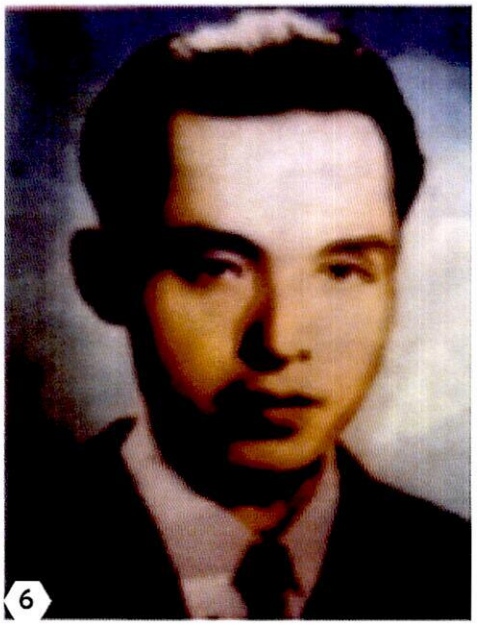
– *Hãy kể về tiểu sử của nhà cách mạng Hoàng Lê Kha.*

– *Kể những việc ông đã làm để ủng hộ cách mạng ở vùng đất Tây Ninh.*

Hoạt động 2

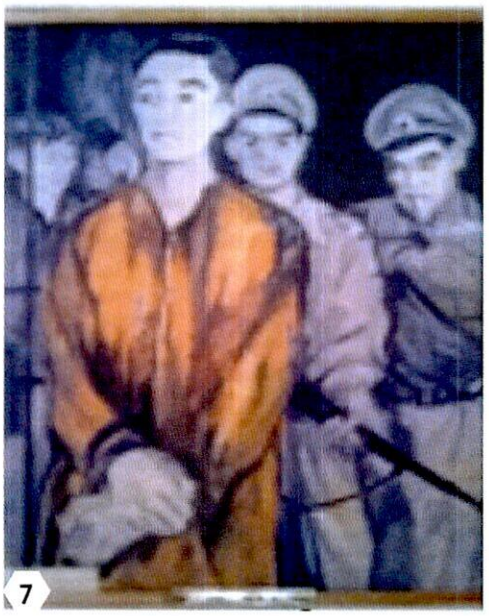
Giới thiệu chân dung, tượng đài Anh hùng Hoàng Lê Kha

Đọc thông tin, quan sát hình và thực hiện yêu cầu.

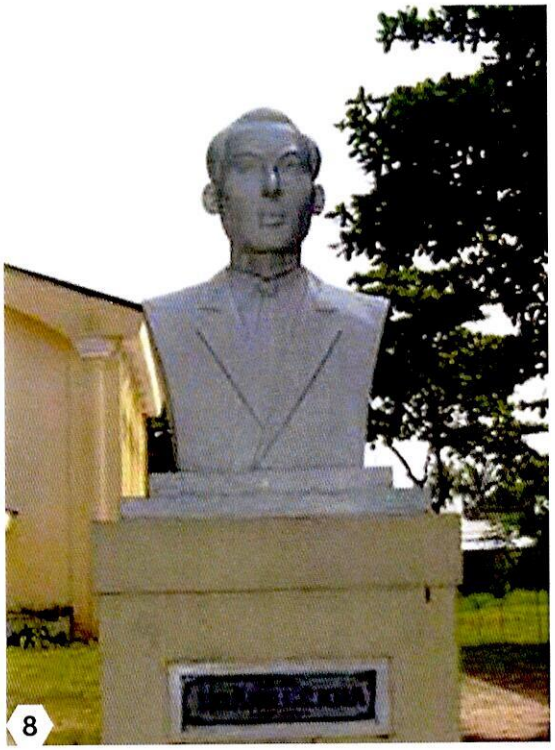
6

Chân dung Anh hùng Hoàng Lê Kha (1917 – 1960)

7

Anh hùng Hoàng Lê Kha trong ngày ra pháp trường

8

Tượng đài tưởng niệm Anh hùng Hoàng Lê Kha tại Trường Trung học phổ thông chuyên Hoàng Lê Kha, thành phố Tây Ninh

9

Tượng đài tưởng niệm Anh hùng Hoàng Lê Kha tại Di tích lịch sử Khu lưu niệm Hoàng Lê Kha (trong khuôn viên Trường Tiểu học Hoàng Lê Kha, huyện Châu Thành)

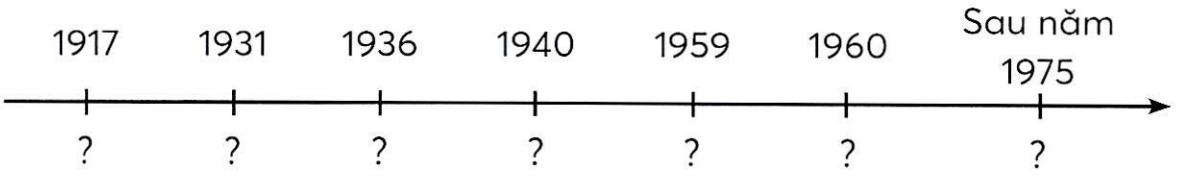
– Nêu cảm nhận của em về Anh hùng Hoàng Lê Kha.

– Kể tên những địa điểm mà em biết tại tỉnh Tây Ninh có đặt tượng đài tưởng niệm Anh hùng Hoàng Lê Kha.

Luyện tập

Hoạt động 1

Nêu những điều em biết về Anh hùng Hoàng Lê Kha và hoàn thành sơ đồ tiểu sử của ông theo gợi ý sau.

Hoạt động 2

Em hãy trao đổi cùng bạn về công lao của Anh hùng Hoàng Lê Kha đối với cách mạng Việt Nam và cách mạng Tây Ninh.

Vận dụng

Hoạt động 1

Sưu tầm thông tin về một anh hùng lịch sử hoặc nhà hoạt động cách mạng của tỉnh Tây Ninh và giới thiệu với các bạn về nhân vật đó với các nội dung sau:

- Tên nhân vật, năm sinh, năm mất (nếu có),...
- Quê quán
- Tính cách
- Công lao

Hoạt động 2

Viết một đoạn văn ngắn từ 5 – 7 dòng thể hiện tình cảm trân quý, biết ơn đối với một nhà cách mạng của địa phương mà em yêu thích nhất.

CHỦ ĐỀ 3

ĐỜN CA TÀI TỬ NAM BỘ Ở TỈNH TÂY NINH

1

Buổi biểu diễn nghệ thuật Đờn ca tài tử tại Liên hoan Đờn ca tài tử Nam Bộ Tây Ninh lần thứ VII, năm 2020

Khởi động

Quan sát các hình ảnh dưới đây và cho biết chúng thuộc loại hình nghệ thuật nào ở tỉnh Tây Ninh. Nêu hiểu biết của em về loại hình nghệ thuật này.

2

3

Khám phá

Hoạt động 1

Tìm hiểu lịch sử hình thành và phát triển Đờn ca tài tử Nam Bộ

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi.

Đờn ca tài tử là loại hình nghệ thuật dân gian đặc trưng của Nam Bộ, đã hình thành và phát triển được hơn 100 năm. Loại hình nghệ thuật này gồm phần đờn (đàn) và phần ca. Đờn ca tài tử thường được người dân Nam Bộ chọn làm hình thức giải trí sau những giờ lao động vất vả.

Một ban nhạc Đờn ca tài tử hơn 100 năm trước

Vào đầu thế kỉ 20, một số chức sắc đạo Cao Đài như Cao Hoài Sang, Cao Quỳnh Cư, Cao Quỳnh Diêu bắt đầu truyền bá nghệ thuật Đờn ca tài tử vào Tây Ninh. Trải qua hàng thập kỉ, phong trào Đờn ca tài tử tỉnh Tây Ninh đã phát triển, lan toả sâu rộng trong đời sống văn hoá của cộng đồng.

5

Một buổi sinh hoạt Đờn ca tài tử Nam Bộ tại thị xã Trảng Bàng

Ngày 05 – 12 – 2013, Đờn ca tài tử Nam Bộ được Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hoá của Liên hợp quốc (UNESCO) vinh danh là Di sản văn hoá phi vật thể đại diện của nhân loại.

– Đờn ca tài tử đã hình thành và phát triển cách đây bao lâu?

– Đờn ca tài tử được vinh danh là Di sản văn hoá phi vật thể đại diện của nhân loại vào thời gian nào?

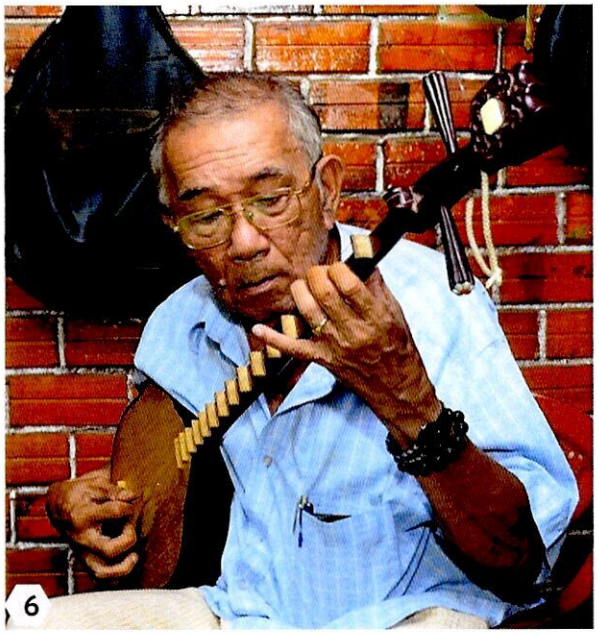
Hoạt động 2

Khám phá Đờn ca tài tử trong đời sống văn hoá của người dân tỉnh Tây Ninh

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi.

Một trong những soạn giả, nghệ nhân Đờn ca tài tử nổi tiếng ở tỉnh Tây Ninh là soạn giả Thanh Hiền.

Thanh Hiền (1942 – 2020) tên thật là Đỗ Văn Trượng, sinh tại khu phố Gia Lâm, phường Gia Lộc, thị xã Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh.

Soạn giả, Nghệ nhân ưu tú Thanh Hiền (1942 – 2020)

Ông đã sáng tác hơn 2 000 bài Đờn ca tài tử, vọng cổ, trong đó có bài ca nổi tiếng *Chuyến xe Tây Ninh*.

Với những cống hiến hết mình cho nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ, ông đã được Đảng và Nhà nước trao tặng nhiều bằng khen và huân chương.

Chương trình nghệ thuật với chủ đề *Thanh Hiền – Một đời đờn và trang viết* giới thiệu cuộc đời và sự nghiệp sáng tác của soạn giả, nghệ nhân ưu tú Thanh Hiền, năm 2014

Trong nhiều năm qua, nghệ thuật Đờn ca tài tử được tỉnh Tây Ninh đặc biệt quan tâm bảo tồn, tạo sự lan toả trong người dân. Đờn ca tài tử Nam Bộ được biểu diễn ở mọi lúc, mọi nơi như trong lễ hội, ngày giỗ, cưới, sinh nhật, họp mặt,...

Hiện nay, hầu hết các xã, phường, thị trấn trên địa bàn tỉnh Tây Ninh đều có câu lạc bộ, đội Đờn ca tài tử.

Chương trình ra mắt Ban Chủ nhiệm Câu lạc bộ Đờn ca tài tử – cải lương huyện Hoà Thành (nay là thị xã Hoà Thành) năm 2019

Nổi bật phải kể đến câu lạc bộ Đờn ca tài tử – cải lương thuộc Trung tâm Văn hoá Thể thao và Truyền thanh huyện Gò Dầu.

Câu lạc bộ này được thành lập từ năm 1984, hiện nay có hơn 60 thành viên, là những người say mê, nhiệt huyết với loại hình nghệ thuật Đờn ca tài tử.

Câu lạc bộ Đờn ca tài tử – cải lương huyện Gò Dầu tham gia Liên hoan nghệ thuật Đờn ca tài tử – cải lương trên địa bàn các xã điểm xây dựng nông thôn mới

– Quê hương soạn giả Thanh Hiền thuộc địa phương nào của tỉnh Tây Ninh? Ông đã sáng tác được bao nhiêu bài Đờn ca tài tử, vọng cổ? Bài ca nào là sáng tác nổi bật nhất của ông?

– Đờn ca tài tử đang được bảo tồn như thế nào ở tỉnh Tây Ninh?

Luyện tập

Hoạt động 1

Giới thiệu những điều em biết về loại hình nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ và cho biết loại hình nghệ thuật này đã phát triển ở tỉnh Tây Ninh như thế nào.

Hoạt động 2

Kể tên một số câu lạc bộ, đội Đờn ca tài tử ở tỉnh Tây Ninh mà em biết.

Vận dụng

Hoạt động 1

Vì sao phải bảo tồn và phát huy loại hình nghệ thuật Đờn ca tài tử ở tỉnh Tây Ninh?

Hoạt động 2

Chúng ta cần làm gì để góp phần bảo tồn và phát huy di sản Đờn ca tài tử ở quê hương mình?

CHỦ ĐỀ 4

MÃNG CẦU BÀ ĐEN VÀ MUỐI ỚT TÂY NINH

1

Mãng cầu Bà Đen

2

Muối ớt Tây Ninh

Khởi động

Gọi tên các đặc sản của tỉnh Tây Ninh trong các hình dưới đây:

3

4

5

6

Khám phá

Hoạt động 1

Tìm hiểu mãng cầu Bà Đen

Quan sát hình ảnh, đọc thông tin và trả lời câu hỏi.

Mãng cầu Bà Đen là một trong những đặc sản ngon và đặc trưng nhất của tỉnh Tây Ninh.

7

Cận cảnh quả mãng cầu Bà Đen

8

Vườn mãng cầu Bà Đen tại chân núi Bà Đen

Mãng cầu Bà Đen thuộc loại mãng cầu dai, nhiều thịt, ít hạt, vỏ mỏng và ngọt. Loại quả này có hình khối cầu dạng trái tim tròn. Vỏ mãng cầu trước khi chín có màu xanh lục, khi chín màu xanh sáng hơi vàng.

Mãng cầu Bà Đen được trồng trên khu vực xung quanh chân núi Bà Đen.

9

Nông dân thu hoạch mãng cầu Bà Đen tại xã Tân Bình, thành phố Tây Ninh

10

Mãng cầu Bà Đen đang ở mùa thu hoạch

Các đại phương đang trồng loại cây này nhiều là: xã Thạnh Tân, Tân Bình, phường Ninh Sơn, Ninh Thạnh (thành phố Tây Ninh); xã Tân Hưng (huyện Tân Châu); xã Suối Đá, Phan, Bàu Năng (huyện Dương Minh Châu).

Bà con nông dân quanh chân núi Bà Đen chọn thời vụ canh tác, xử lí ra hoa vào các tháng khác nhau để mãng cầu có quả quanh năm.

11

Vườn mãng cầu Bà Đen sai quả

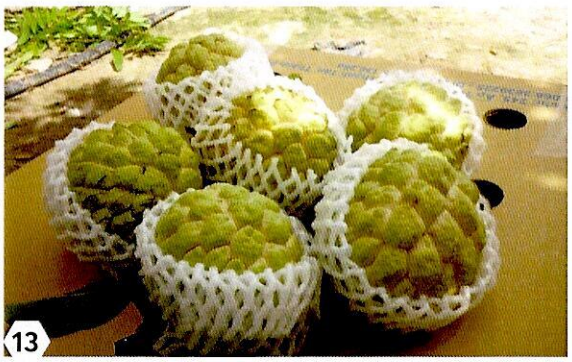

12

Mãng cầu Bà Đen lúc chín

Để cây mãng cầu phát triển tốt, người dân thường bón phân hữu cơ và phân xanh từ thân cây họ đậu.

Mãng cầu Bà Đen thường được chọn trang trí trên các mâm cỗ trong các dịp lễ, tết hoặc làm quà cho người thân,...

13

Mãng cầu Bà Đen sau thu hoạch

Hiện nay, mãng cầu Bà Đen là loại đặc sản mang lại giá trị kinh tế cao. Loại quả này được xuất khẩu sang Ca-na-đa (Canada) và một số nước Trung Đông.

– Mãng cầu Bà Đen có đặc điểm gì?

– Mãng cầu Bà Đen được trồng nhiều ở các khu vực nào ở tỉnh Tây Ninh?

Hoạt động 2

Tìm hiểu muối ớt Tây Ninh

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi.

Muối ớt Tây Ninh là một loại gia vị đặc sản của vùng đất Tây Ninh, có hương vị, sắc thái riêng.

14

Một chén muối ớt Tây Ninh

15

Người dân đang rang muối

Ớt và tôm được xay nhuyễn, trộn đều với muối theo một tỉ lệ nhất định, sau đó thêm các loại gia vị khác như tỏi, sả.

Các nguyên liệu được rang trên chảo và người làm muối phải canh lửa, rang đều tay để hạt muối có màu gạch cũng như hương thơm đặc trưng của đặc sản muối ớt Tây Ninh.

16

Muối ớt Tây Ninh thành phẩm

Muối ớt Tây Ninh có mùi thơm nồng, vị cay của ớt, mặn vừa phải.

17

Muối ớt xanh Tây Ninh

18

Muối ớt tôm Tây Ninh

Muối ớt Tây Ninh có rất nhiều loại khác nhau như: muối ớt xanh Tây Ninh, muối ớt tôm Tây Ninh, muối hành phi Tây Ninh,... rất ngon và được lòng thực khách.

Muối hành phi Tây Ninh

Bánh tráng muối tắc

Muối ớt ăn kèm hoa quả

Càng ghẹ rang muối

Muối ớt Tây Ninh được ăn kèm với nhiều món ngon như: tôm tít rang, mực nướng, bánh mì nướng, thịt luộc, bánh tráng trộn hay nhiều loại hoa quả khác nhau.

– Nguyên liệu chính cho muối ớt Tây Ninh là gì?

– Muối ớt Tây Ninh có những loại nào?

– Muối ớt ở Tây Ninh thường được ăn kèm với những món ăn nào?

Luyện tập

Hoạt động 1

Trình bày đặc điểm của mãng cầu Bà Đen theo gợi ý sau:

Hình dáng	?
Màu sắc	?
Phân bố	?
Kĩ thuật canh tác	?

Hoạt động 2

Giới thiệu muối ớt Tây Ninh theo các gợi ý sau:

– *Nguyên liệu*

– *Hương vị*

– *Công dụng*

Vận dụng

Hoạt động 1

Viết một bức thư ngắn cho một người bạn để giới thiệu về đặc sản mãng cầu Bà Đen hoặc muối ớt Tây Ninh.

Hoạt động 2

Giới thiệu với bạn bè về những đặc sản khác ở tỉnh Tây Ninh mà em biết.

CHỦ ĐỀ 5

DI TÍCH CHIẾN THẮNG TUA HAI

1

Di tích Chiến thắng Tua Hai

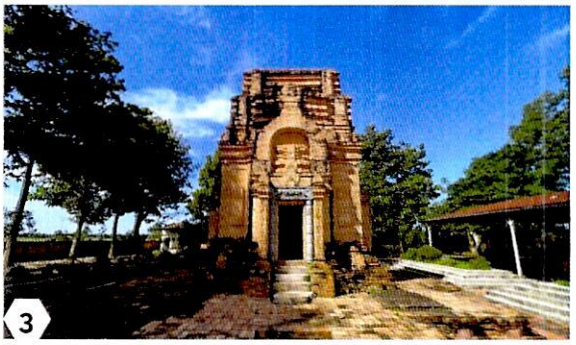
Khởi động

Hãy kể tên những di tích lịch sử văn hoá ở tỉnh Tây Ninh mà em biết.

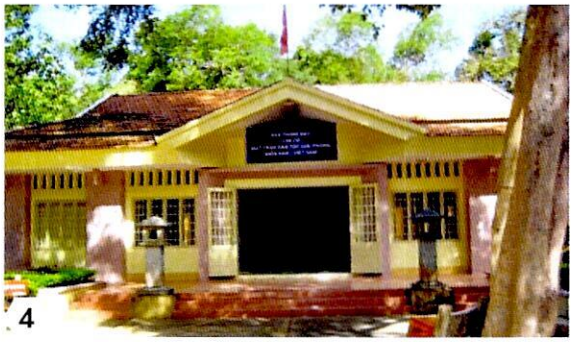
2

Di tích Căn cứ Trung ương
Cục miền Nam

3

Di tích tháp cổ Chót Mạt

4

Di tích Căn cứ Mặt trận Dân tộc
Giải phóng miền Nam Việt Nam

5

Di tích Chiến thắng Tua Hai

Khám phá

Hoạt động 1

Tìm hiểu Chiến thắng Tua Hai

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi.

6

Đêm 25 rạng 26 – 01 – 1960, theo sự chỉ đạo của Xứ uỷ Nam Bộ, lực lượng vũ trang cách mạng cùng với nhân dân tỉnh Tây Ninh đã tiến hành trận tập kích tiêu diệt căn cứ Trung đoàn 32, Sư đoàn 21 của nguỵ quân Sài Gòn tại Tua Hai.

7

Trận đánh đã tiêu diệt và làm bị thương 400 tên địch, thu 1 500 súng các loại. Phát huy Chiến thắng Tua Hai, nhân dân tỉnh Tây Ninh đã nổi dậy đồng loạt giải phóng hai phần ba số xã trong tỉnh.

8

Sau trận đồng khởi Tua Hai, các lực lượng vũ trang cách mạng ngày càng phát triển lớn mạnh, phong trào nổi dậy của quần chúng lan rộng khắp các tỉnh miền Nam.

– Chiến thắng Tua Hai diễn ra như thế nào?

– Chiến thắng Tua Hai có ý nghĩa lịch sử như thế nào đối với cách mạng miền Nam?

Hoạt động 2

Tìm hiểu Di tích Chiến thắng Tua Hai

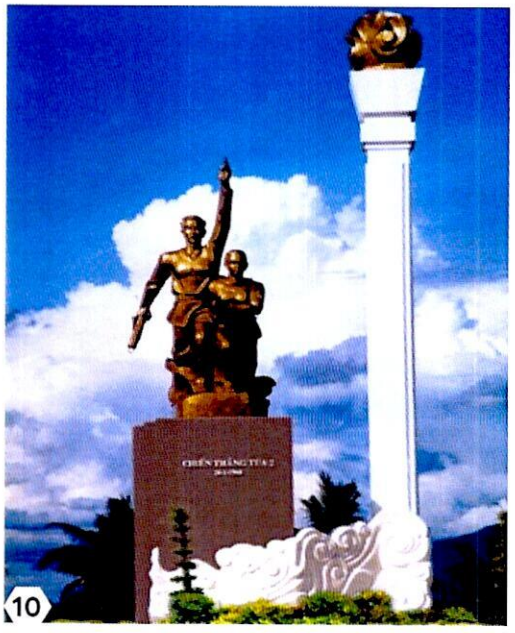
Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi.

Cổng vào Di tích Chiến thắng Tua Hai, huyện Châu Thành

Di tích Chiến thắng Tua Hai toạ lạc tại ấp Tua Hai, xã Đồng Khởi, huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh, nằm trên đường quốc lộ 22B, cách thành phố Tây Ninh 7 km về phía tây bắc.

Tua Hai là tên một tháp canh thời Pháp. Sau đó, nguỵ quyền Sài Gòn tiếp tục xây dựng nơi đây thành căn cứ quân sự chiến lược lớn. Năm 1960, Tua Hai là kho vũ khí dự bị , trung tâm huấn luyện cho các đơn vị quân đội của chính quyền này.

Tượng đài Chiến thắng Tua Hai

Ngày 23 – 07 – 1993, Bộ Văn hoá – Thông tin (nay là Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch) công nhận Di tích Chiến thắng Tua Hai là Di tích lịch sử văn hoá cấp quốc gia.

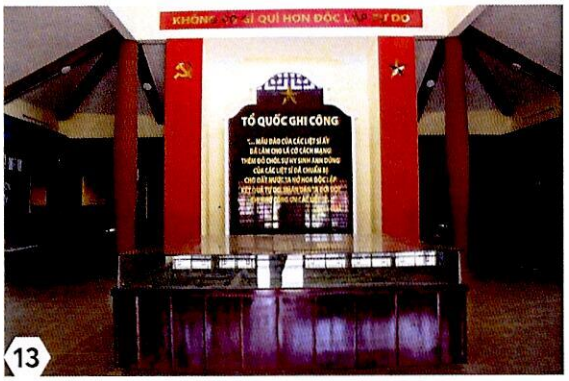

11

Khu trưng bày tranh ảnh, tài liệu tố cáo tội ác của nguỵ quyền Sài Gòn

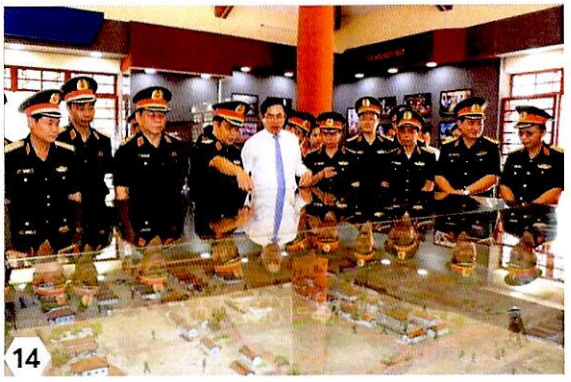

12

Khu trưng bày tranh ảnh, hiện vật về phong trào đấu tranh cách mạng ở tỉnh Tây Ninh

13

Bia ghi công các anh hùng liệt sĩ trong di tích

14

Một góc mô hình tái hiện trận đánh Tua Hai

Hiện nay, Di tích Chiến thắng Tua Hai là nơi trưng bày những vật dụng, vũ khí và tư liệu lịch sử liên quan đến Chiến thắng Tua Hai. Nơi đây thu hút đông đảo du khách tham quan và tìm hiểu mỗi khi có dịp đến Tây Ninh để ôn lại lịch sử hào hùng của dân tộc.

– Di tích Chiến thắng Tua Hai toạ lạc ở địa phương nào của tỉnh Tây Ninh?
– Di tích Chiến thắng Tua Hai được công nhận Di tích lịch sử văn hoá vào thời gian nào?

Luyện tập

Hoạt động 1

Kể những điều em biết về Di tích Chiến thắng Tua Hai.

Hoạt động 2

Việc Bộ Văn hoá – Thông tin xếp hạng Di tích Chiến thắng Tua Hai là Di tích lịch sử văn hoá nói lên điều gì?

Vận dụng

Hoạt động 1

Cùng thầy cô và bạn bè hoặc người thân tham quan/ xem video về Di tích Chiến thắng Tua Hai và chia sẻ cảm nhận của em về Chiến thắng Tua Hai.

Hoạt động 2

Chúng ta cần làm gì để thể hiện lòng biết ơn đối với những anh hùng đã hi sinh vì độc lập dân tộc của Tổ quốc?

GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ

THUẬT NGỮ KHÁI NIỆM	GIẢI THÍCH
Canh tác	Hoạt động cày cấy, trồng trọt một loại cây trồng nào đó.
Hiệu suất	Kết quả lao động biểu hiện bằng khối lượng công việc làm được trong một thời gian nhất định.
Nhân tạo	Do con người làm ra.
Phi vật thể	Không thuộc dạng vật chất, không có hình dạng, kích thước cụ thể.
Rang	Làm cho chín bằng cách đảo đi đảo lại trong chảo nóng, không cho nước.
Thành phẩm	Sản phẩm đã được chế tạo xong hoàn thành, không còn phải trải qua khâu gia công nào nữa.
Tháp	Là công trình xây dựng thường có chiều cao lớn hơn nhiều so với chiều ngang.
Thực khách	Khách ăn của cửa hàng ăn.
Toạ lạc	(Nhà cửa, ruộng đất,...) ở tại nơi nào đó.

DANH SÁCH HÌNH ẢNH SỬ DỤNG TRONG TÀI LIỆU

TRANG	ẢNH	NGUỒN/TÁC GIẢ
5	1	Cổng thông tin Trung tâm xúc tiến du lịch tỉnh Tây Ninh
	2	vinpearl.com
6	3	khamphatayninh.vn
	4	Phí Thành Phát
7	5	baotayninh.vn
	6	Cổng thông tin Trung tâm xúc tiến du lịch tỉnh Tây Ninh
	7	Cổng thông tin UBND huyện Tân Châu
	8	baogiaothong.vn
	9	Đồng Mai Anh
	10	baotayninh.vn
8	11	baotayninh.vn
9	12	dantocmiennui.vn
	13	tayninhdulich.vn
11	1	facebook.com/thpthoanglekha
14	5	timduongđi.com
	6, 7	thpt-hoanglekha-tayninh.edu.vn
15	8	baotanglichsu.vn
	9	wikimapia.org
17	1	tayninhtv.vn

18	2	tayninhtv.vn
	3	baotayninh.vn
19	4	Vincent Baudouin
20	5	tayninhtv.vn
21	6	phunuonline.com.vn
	7	baotayninh.vn
22	8, 9	baotayninh.vn
24	1	tayninhtv.vn
	2	vinpearl.com
25	3	vinpearl.com
	4	vntrip.vn
	5	vtc16
	6	tayninhtv.vn
26	7, 8	tayninhtv.vn
	9	baotayninh.vn
	10	tayninhtv.vn
27	11	mangcautayninh.blogspot.com
	12	sanvatphuongnam.vn
	13	mpu.com.vn
28	14	vinpearl.com
	15	baotayninh.vn
	16	muoitayninh.net
	17, 18	dhfoods.com

29	19	dhfoods.com
	20	vinpearl.com
	21	muoitomtayninh.net
	22	dhfoods.com
31	1	triphunter.vn
32	2, 3	baotayninh.vn
	4	tanbien.tayninh.gov.vn
	5	mytayninh.vn
34	9	dulich.tayninh.gov.vn
	10	baotayninh.vn
35	11, 12, 13	tayninh.gov.vn
	14	Thông tấn xã Việt Nam

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổ chức và chịu trách nhiệm bản thảo:

Biên tập nội dung:

Trình bày bìa:

Thiết kế sách:

Minh hoạ:

Sửa bản in:

Chế bản:

TÀI LIỆU GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG TỈNH TÂY NINH – LỚP 3

Mã số: .....

In ..... bản (QĐ .....), khổ 19 x 26,5 cm.

Đơn vị in : .....

Địa chỉ : .....

Số ĐKXB: .....

Số QĐXB : ..... ngày ..... tháng ..... năm 20...

In xong và nộp lưu chiểu tháng ..... năm 20...

